

STRUCTURA POR 2021-2027 – REGIUNEA CENTRU
Sinteză POR Centru 2021-2027 –versiunea 3 – octombrie 2021

Nr. crt.	Axă prioritară	Obiectiv specific (OS)	Tipuri operațiuni	Categoriile beneficiari	Buget propus (euro) FEDR
1	O regiune competitivă prin inovare si întreprinderi dinamice pentru o economie inteligenta	a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<p><u>Operațiunea 1: Dezvoltarea structurilor CDI (cercetare-dezvoltare-iniovare) si TT (transfer tehnologic) în folosul întreprinderilor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea infrastructurilor publice de CDI și TT Dezvoltarea infrastructurilor private de CDI de la nivelul întreprinderilor <p>Este susținută atât edificarea de noi infrastructuri cât și dezvoltarea, extinderea și / sau modernizarea celor existente, fiind obligatorie cooperarea cu și deschiderea spre sectorul de afaceri regional. Pe lângă partea de infrastructură sunt susținute și activitățile derulate în cadrul infrastructurilor respective. Se urmărește o abordare strategică la nivel regional</p> <p><u>Operațiunea 2: Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele / ariile de specializare inteligentă regionale</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Participarea IMM-urilor și organizațiilor de CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare Cluster-e inovative <p><u>Operațiunea 3: Intreprinderi inovative pentru o regiune inovativa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Trecerea de la idee la piață - susține ciclul de inovare în entitățile de inovare prin facilitarea valorificării inițiativelor și transformarea lor în bunuri și servicii inovative gata de comercializare și utilizare. Nivelurile de maturitate tehnologică timpurie sunt susținute în măsura în care corespund unei necesități identificate în Strategia de specializare inteligentă Centru, prin mecanismul de descoperire antreprenorială Parteneriate pentru inovare inclusiv sprijinirea transferului tehnologic la nivel de companii. Este ținută cooperarea directă între actori pentru dezvoltarea și implementarea de inovații la nivel de companii, precum și pentru transferul de cunoaștere și / sau de tehnologie. Este prevăzută și susținerea conceptului de co-creație prin inovare deschisă <p>Acțiunile propuse vor avea și o abordare integrată cu activități aferente obiectiv specific OS a (iv)</p> <p>Intervențiile realizate vor trebui să se adreseze domeniilor de specializare inteligentă de la nivel regional</p>	Entități de cercetare dezvoltare inovare publice și private, Universități, Entități de transfer tehnologic, UAT, IMM-uri, întreprinderi mari, start-up-uri ONG, Clustere Parteneriate între aceste entități	82.156.981
		a (iii) Impulsionarea creșterii și	<u>Operațiunea 1(4): Creșterea IMM prin investiti, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă</u>	IMM-uri, Start-up-uri, microîntreprinderi	139.784.630

			<p><u>Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată - sectoarele de specializare inteligentă:</u> Sprijinirea digitalizării IMM-urilor prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor, • adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, inclusiv internaționalizare 		
		a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	<p>Complementare OS a (ii) <u>Operațiune 1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • instruirea personalului din administrație pentru operarea platformelor digitale finanțate din OS (ii); <p><u>Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruirea personalului din companii în vederea îmbunătățirii utilizării instrumentelor digitale finanțate din OS (i); 		1.246.941
		Total			68.791.962
3	O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	<p>Renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor din Regiunea, inclusiv măsuri privind întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează măsuri de renovare aprofundată a clădirilor</p> <p><u>Operațiuni</u> cu caracter orientativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale¹ din Regiunea Centru, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri și ca parte a proiectelor, acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice (de exemplu, realizarea lucrărilor de branșare/rebranșare a blocului de locuințe/apartamentului la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice; procurarea/montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie pentru încălzire și apă caldă de consum; înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, instalare/înlocuire lift sau componente ale acestuia; etc) și măsuri conexe investiției de bază ca de exemplu, repararea trotuarelor de protecție, crearea de facilități pentru persoanele cu dizabilități; refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție; construirea/ demolarea/ înlocuirea/ repararea acoperișului sau alte activități similare; 	<p>UAT urban pentru rezidențial și public UAT rural și județean pentru public Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ Autorități publice centrale cu clădiri publice la nivel regional Parteneriat UAT – asociații de locatari Parteneriate cu alte instituții publice locale sau centrale</p>	101.617.000

¹ Conform INS, clădirile rezidențiale sunt destinate exclusiv, sau în principal, pentru locuit (peste 50% din spațiul locuibil sau din volumul construit este utilizat pentru locuit). Clădirile pentru colectivități (case de bătrâni, centre de plasament, cămine) se consideră clădiri rezidențiale

			<ul style="list-style-type: none"> • sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice, măsuri de consolidare structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitatea la riscurile identificate, raportat la zona seismică, măsuri privind reabilitarea/modernizarea instalațiilor electrice, de alimentare cu apă și de ventilare din aceste clădiri care să contribuie la reducerea consumului de energie și creșterea performanței energetice; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri și ca parte a proiectelor, acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice (de exemplu, realizarea lucrărilor de branșare/rebranșare la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice; procurarea/montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie pentru încălzire și apă caldă de consum; înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, instalare/înlocuire lift sau componente ale acestuia; etc) și măsuri conexe investiției de bază ca de exemplu, repararea trotuarelor de protecție, crearea de facilități pentru persoanele cu dizabilități; refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție; construirea/ demolarea/ înlocuirea/ repararea acoperișului sau alte activități similare • măsuri ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES), ca parte a proiectelor 		
		<p>b (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</p>	<p>În vederea îmbunătățirii protecției naturii și a infrastructurii verzi și/sau albastre din mediul urban regional și inclusiv revitalizarea acestor zone, fara a fi exhaustive, vor fi finanțate urmatoarele tipuri de activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • crearea si sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane din Regiunea Centru si/sau reorganizarea tramei stradale prin creșterea suprafeței spațiilor verzi și reducerea zonei carosabile • Intervenții ce contribuie la conservarea biodiversității urbane prin amenajări de maluri în zonele urbane • Construcția/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi, așa cum sunt ele definite in legislația in vigoare (parcuri, păduri urbane, grădini urbane) din zonele urbane/ zonele urbane funcționale din Regiunea Centru • Activități complementare, ca parte a proiectelor, ce vizează construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi (precum dotarea parcurilor cu mobilier urban, piste, alei, infrastructura de iluminat, supraveghere, wifi, facilități de recreere) și inovații tehnologice care contribuie la buna gestionare a spatiilor verzi existente sau nou-construite/ permit reducerea amprentei ecologice a componentei antropice si care au impact pozitiv asupra biodiversității urbane din Regiunea Centru, și contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață la nivel regional. 	<p>UAT de tip urban UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană, Parteneriate între UAT, inclusiv UAT judet și alte instituții publice centrale sai/sau locale ADI</p>	<p>97.098.250</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru transformarea lor în spații verzi și pregătirea pentru alte utilizări • Creșterea capacității autorităților locale prin susținerea de: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Activități de planificare, elaborare de planuri/strategii/studii teritoriale la nivel de UAT/ZUF/ZM, în baza planurilor urbanistice locale, care să identifice nevoile unei zone și investițiile necesare pentru conservarea biodiversității urbane și sau dezvoltarea infrastructurii verzi/albastre – ca parte a proiectelor promovate și în corelare cu SIDU ▪ Activități de animare și conștientizare a populației privind protejarea naturii și biodiversității în zonele urbane ca parte a proiectelor promovate 		
		Total			198.715.250
4	O regiune cu mobilitate urbana durabila	b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon	<p><u>Operațiuni orientative:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dezvoltarea infrastructurii urbane curate:</i> dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride în zona de acces în localitățile urbane. • <i>Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă;</i> • Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; • Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management trafic, semaforizare inteligentă, aplicații de mobilitate, etc. 	UAT de tip urban UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană, Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ ADI	198.715.250
5	O regiune accesibilă	c (ii) Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<p><i>În cadrul acestei priorități este vizată finanțarea următoarele categorii de infrastructuri:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiunea 1 – Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean) care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete – prioritizare regională • Acțiunea 2 – Decongestionarea traficului în municipiile reședință de județ și zonele adiacente acestora prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea / modernizarea / upgradarea de drumuri de ocolire / pasaje / noduri rutiere, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice - în zona de acces în municipiu, care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv. 	UAT județ, UAT municipiu reședința de județ parteneriate între UAT	168.031.000
6	O regiune educată	d (ii) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin	<p><u>Acțiunea 1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu - cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, înv. Liceal, învățământul special)</u></p> <p>Tipuri de operațiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ prin investiții în asigurarea condițiilor de siguranță și funcționare care să ducă la 	UAT Parteneriate între UAT Universități / Instituții de învățământ superior	77.837.342

	dezvoltarea infrastructurii	<p>respectarea unor standarde minime pentru infrastructură și alinierea modului de proiectare a facilităților la principiile de învățare: spații educaționale, spații de recreere, alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), spații de cazare, cantine școlare, mijloace de transport etc</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ special: Centre pentru educație incluzivă, aparținând Consiliilor Județene <p><i>Prioritizarea investițiilor se va realiza pe baza unor criterii incluse în ghidurile apelurilor de proiecte și vizează: reducerea decalajelor între rural și urban în termeni de acces și calitate a serviciilor educaționale, contribuția la ameliorarea părăsirii timpurii a școlii și a abandonului școlar, creșterea accesului la educație al copiilor și elevilor aparținând unor grupuri marginalizate. Evoluția demografică a populației per ansamblu și a populației școlare este un criteriu care se va adăuga celor mai sus menționate pentru a se asigura sustenabilitatea și eficiența investițiilor pe termen mediu și lung</i></p> <p>Acțiunea 2 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic</p> <p>Tipuri de operațiuni:</p> <p>Intervențiile din cadrul acestei axe vizează creșterea gradului de participare la ÎPT prin asigurarea condițiilor și cadrului necesar dobândirii competențelor și calificărilor în acord cu cerințele pieței muncii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intervenții în infrastructura unităților școlare din ÎPT (cu excepția liceelor agricole) care vizează creșterea standardelor sau conformarea cu standardele de funcționare în vigoare, adaptarea infrastructurii pentru accesul elevilor cu deficiențe/ nevoi speciale, investițiile vor viza pe lângă lucrările de modernizare/extindere/construcție și dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport etc • Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi astfel încât să crească accesul la aceste servicii educaționale și pentru copiii aparținând unor grupuri dezavantajate, inclusiv mijloace de transport <p>Acțiunea 3 Creșterea relevanței învățământului terțiar</p> <p>Tipuri de operațiuni:</p> <p>Intervențiile vizate în această prioritate vor duce la consolidarea poziției universităților din Regiune ca furnizori de educație, cunoaștere și competențe în sprijinul economiei regionale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenții asupra infrastructurii educaționale din învățământul terțiar pentru aducerea bazei materiale și a dotărilor la standarde comparabile cu universitățile din Europa, în acord cu nevoile de specializare inteligentă și competențele cerute pe piața locală și regională. • crearea condițiilor pentru atragerea de noi studenți (din mediul rural sau din alte localități sau județe), prin asigurarea condițiilor de cazare și alte facilități care sunt 		
--	-----------------------------	---	--	--

			complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), precum și prin accesibilizarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități.		
7	O regiune cu turism sustenabil	d(v) Creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	<p>Vor fi implementate două tipuri de acțiuni:</p> <p><u>Acțiunea 1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Restaurarea/reabilitarea/ consolidarea, conservarea și punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă A prin: reabilitarea căii de acces către obiectivul sitului; reabilitare piețe centrale, amenajare spațiilor verzi în interiorul siturilor și pregătire lor pentru evenimente culturale artistice și meșteșugărești; reabilitare /creare /dezvoltare spații destinate turismului bazat pe produse artizanale, meșteșugărești; sisteme de ghidaj al vizitării sitului și iluminat arhitectural; componente de digitalizare și digitizare a sitului în vederea promovării acestuia Intervenții destinate protejării și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural și ecoturismul: amenajare obiective turistice naturale de utilitate publică și creare/modernizare infrastructurilor conexe; dezvoltare infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; amenajare trasee turistice marcate; trasee de tip via ferrata; puncte de observare / filmare / fotografiere; amenajarea pentru vizitare a peșterilor și altor obiective naturale similare; realizare/amenajare de adăposturi și refugii turistice dotate pentru situații de urgență (puncte Salvamont); amenajarea de piste pe trasee cicloturistice, marcate corespunzător Intervenții propuse pentru revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial balnear: dezvoltare infrastructură publică pentru turismul balnear (dezvoltare rețele de captare și/sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic; reabilitare căilor de acces către bazele de tratament - în interiorul stațiunii, etc.); amenajare obiective turistice naturale de utilitate publică; dezvoltare infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; creare și extindere infrastructură publică de agrement, inclusiv a utilităților aferente (facilități pentru recreere/agrement pe terenurile amenajate: zone speciale pentru sport, locuri de joacă, amfiteatre în aer liber, scene, etc.; dotare cu mobilier urban; creare/reabilitare alei pietonale, piste pentru bicicliști; creare/reabilitare /modernizare/amenajare parcuri și spații verzi) Activități de promovare turistică și acțiuni inovative de diversificare a ofertei de servicii oferite turiștilor, cu scopul creșterii atractivității și accesibilității obiectivelor turistice, complementare cu intervențiile de mai sus, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor: dezvoltarea de planuri de conservare/ mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare a planurilor de interpretare pentru public. <p><u>Acțiunea 2 - Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor</u></p> <p>Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (tabere școlare): a spațiilor de cazare, a spațiilor destinate pregătirii și servicii mesei, precum și a infrastructurii pentru activități</p>	UAT (în principal rural și județean), autorități publice centrale Parteneriate între UAT Parteneriate între UAT și ONG, unitati de cult, autoritati centrale	26.264.508

			educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).		
8	O regiune atractivă	e (i) favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în <u>zonele urbane</u> ;	<p>Investițiile prevăzute vizează următoarele tipuri de acțiuni, fără ca acestea să fie exhaustive:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului prin: reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de regenerare urbană; instalarea/ extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente • Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; • Investiții în infrastructura din domeniul cultural: reabilitarea/ modernizarea/ dotarea spațiilor culturale: muzee, galerii de artă, săli de spectacol, cinematografe, etc. și crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare a sectorului cultural; digitalizarea activității de promovare turistică și culturală; • Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros; • Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor; • Elaborarea/ actualizarea documentelor strategice, în principal SIDU și PMUD. <p>In baza SIDU pe mecanismul de abordare a dezvoltării urbane integrate. Municipiile vor avea sume predefinite. Apel de intenție pentru depunere SIDU. Pentru orașe se va derula un apel la nivel de SIDU cu lista de proiecte propuse pentru finantare.</p>	UAT de tip urban, ZUF și Zone Metropolitane parteneriate între UAT, inclusiv UAT judet Parteneriate UAT cu ONG, unitati de cult, autoritati centrale ADI	157.560.831
7	Asistență Tehnică		Asigurarea funcționării sistemului de management Creșterea capacității beneficiarilor		50.880.439
Total POR 2021-2027					1.176.787.889